

Fietshelm verplicht?

Groningen, 10 november 2009

In het verkeer gebeuren veel ongelukken. Daardoor raken steeds meer mensen gewond. Vaak hebben zij letsel aan hun hersenen of hun nek is beschadigd.

Fietsers

Vooral fietsers zijn de dupe.
Het aantal slachtoffers groeit de laatste jaren.
Ook zijn er meer oudere slachtoffers.
Dat komt ook door de vergrijzing.
Daardoor stijgt de gemiddelde leeftijd van de slachtoffers.
Eerst was die 33 jaar.
Nu is die 41 jaar.

Behandeling

De behandeling van slachtoffers moet beter.
Vooral op de plaats van het ongeluk.

Helm

Als fietsers een helm gaan dragen,
zullen er minder zwaargewonden zijn.
Want met fietshelm lopen ze minder risico.

Oefeningen

1. Vul in.

Aan de titel van een bericht zie je waarover het bericht gaat.
Je bepaalt dan of je het wilt lezen.

Wat is de titel van dit bericht?

2. Kies uit.

Achter de titel staat een vraagteken.
Waarom?

	Omdat de fietshelm verplicht is.
	Omdat de fietshelm misschien verplicht wordt.
	Omdat de fietshelm verplicht wordt.

3. Kies de letters.

Vind een ander woord voor *beschadiging*.

t	s	l	l	e	e
---	---	---	---	---	---

--	--	--	--	--	--

4. Kies uit.

Fietsers lopen extra kans op letsel.
Welke delen van het lichaam lopen vaak letsel op?
Kijk in de tekst.

	rug		knieën		ellebogen
	nek		schouders		hersenen

5. Kies uit.

In de tekst staan een paar lange woorden:
zwaargewonden, fietshelm, slachtoffer.

Hoe kun je ze beter lezen?

	Kijk of je twee of meer woorden herkent.
	Kijk hoeveel letters het zijn.
	Kijk hoeveel lettergrepen het zijn.

6. Vul in.

Er zijn meer oudere slachtoffers in het verkeer.
Waardoor komt dat?

Zoek het woord in de tekst.

door de

--

7. Wat hoort bij elkaar? Trek een lijn.

Waarom, hoe en *wat* zijn vraagwoorden.
Ze staan aan het begin van een vraagzin.
Achter een vraagzin hoort een vraagteken.

Waarom raken veel mensen gewond?
Hoe heten mensen die een ongeluk krijgen in het verkeer?
Waarom zijn er meer oudere verkeersslachtoffers?
Wat stijgt er door meer oude slachtoffers?

de gemiddelde leeftijd
Omdat er veel ongelukken gebeuren.
verkeersslachtoffers
Omdat de bevolking vergrijst.

8. Vul in.

In de tekst staan **tussenkopjes**.
Zo weet je waar de tekst daarna over gaat.

Welk **tussenkopje** hoort bij de volgende tekst?

De slachtoffers moeten na een ongeluk beter worden behandeld.

9. Wat hoort bij elkaar? Trek een lijn.

Wat betekenen deze gezegdes?

Een ongeluk zit in een klein hoekje.
Hij is niet op zijn hoofd gevallen.
Een ongeluk komt zelden alleen.

Als je niet oppast, kun je zomaar een ongeluk krijgen.
Hij is niet dom.
Als er één ding misgaat, dan gaan er meer dingen fout.

10. Kies uit.

Wat vind jij?

☐	Een fietshelm is voor kleuters.
☐	Een fietshelm is voor ouderen.
☐	Een fietshelm is voor iedereen.

Waarom kies je dit antwoord?
Leg het uit op de achterkant van dit blaadje.

Fietshelm verplicht?

Groningen, 10 november 2009

Letsel

Veel mensen raken in het verkeer zwaargewond. Vooral fietsers hebben een grote kans op hersen- of nekletsel. De afgelopen twintig jaar is het aantal slachtoffers met dergelijke beschadigingen fors gestegen. Daarom wordt er gepleit voor het verplicht maken van de fietshelm.

Zorg

De zorg voor verkeersslachtoffers is best goed. Toch sterven er nog evenveel patiënten als twintig jaar geleden. Wel zijn er meer oudere slachtoffers. Maar er is nog weinig speciale zorg voor hen. De zorg na een ongeluk moet beter passen bij de leeftijd van de patiënt en zijn medisch verleden. Ook moet de behandeling direct op de plaats van het ongeluk beginnen. Het liefst door een speciale arts.

Een val of klap op het hoofd kan de hersenen beschadigen. Ouderen lopen meer kans op zulk letsel als zij bloedverduunners gebruiken. Zij moeten daarom altijd naar de dokter gaan, ook al hebben ze nog geen klachten. Want problemen komen vaak later.

Oefeningen

1. Kies uit.

Als je de **titel** van een bericht leest, dan weet je waarover het gaat. Waarom staat hier een vraagteken achter de titel?

	Omdat het niet zeker is dat het bericht over de fietshelm gaat.
	Omdat het niet zeker is of iedereen een fietshelm op wil.
	Omdat het niet zeker is of de fietshelm verplicht wordt.

2. Wat hoort bij elkaar? Trek een lijn.

Het eerste stuk is een **samenvatting** van de belangrijkste informatie.

Veel mensen raken bij ongelukken
Fietsers lopen vaak
Het aantal mensen met letsel
Een fietshelm beschermt

hersenletsel op.
is de laatste twintig jaar gestegen.
tegen hersenletsel.
zwaargewond.

3. Vul in.

In de tekst staat: hersen- en nekletsel.
Op de plek van het streepje is een woord weggelaten.
Welk woord?

4. Kies uit.

Woorden die hetzelfde betekenen heten **synoniemen**. Welke vier woorden betekenen hetzelfde als letsel?

	verwonding		hoofdpijn		blessure
	kwetsuur		beschadiging		voetbalknie

5. Wat hoort bij elkaar? Trek een lijn

Welk **werkwoord** hoort erbij?

iets verplicht
een beschadiging
gewond
zorg

raken
verlenen
stellen
oplopen

6. Vul in.

Lange woorden bestaan vaak uit twee of meer verschillende woorden. Als je die herkent, kun je een woord makkelijker lezen.

Uit welke twee woorden bestaat:

verkeersslachtoffers:		
bloedverdunners:		
nekletsel:		
zwaargewond:		

7. Kies de letters.

Wat is het woord voor speciale arts?

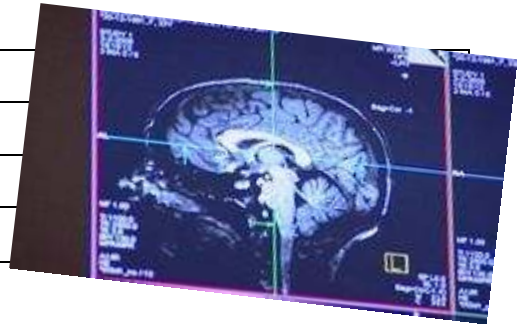
c	i	s	p	t	a	l	i	e	s
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

8. Kies uit.

Oudere mensen hebben meer kans op hersenletsel. Welke drie redenen zijn daarvoor?

☐	Ze gebruiken vaak bloedverdunners.
☐	Omdat ze vaker minder gezond zijn.
☐	Omdat ze aan het verkeer deelnemen.
☐	Ze hebben meer moeite met hun evenwicht.

9. Vul in.

Zoek het woord in de tekst.

Iemand die ziek is, heet	<input type="text"/>	.
Iemand met ernstig letsel is	<input type="text"/>	
Een rapport van een arts bevat	<input type="text"/>	informatie.

10. Kies uit.

In de tekst staat dat ouderen meer kans hebben op hersenletsel. Wat moet er gebeuren, vind jij?

☐	Alle ouderen moeten een fietshelm op.
☐	Er moet speciale medische hulp voor ouderen komen.
☐	Ouderen moeten altijd hun medische gegevens bij zich hebben.

Waarom vind je dat?
Leg het hier uit.